Do Võ Phi Hùng – Số 6 Petrus Ký (C7-74) – tặng Huỳnh Chiến Đấu, chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỜ 422 — SIX PAGES — NGÀY THỨ SÁU 28 OCTOBRE 1932 — NGÀY 29 THÁNG CHÍN, NĂM NHÂM-THÂN — SÁU TRƯƠNG — NĂM THỨ 25

A LOUER

LỤC-TỈNH TÂN-VĂN

GIÁ BÁO

Một năm.....	12$00
Sau tháng.....	6 50
Ba tháng.....	3 50
Mỗi số.....	0 05

XIN LƯU Ý

Mua báo xin trả bạc trước và gởi ngay cho ông Nguyễn-văn-Của, Tổng lý.

Bài nơi đăng báo thì gởi cho ông Lâm-v-Ngọ, Chủ-nhiệm.

Làm điều thành thật, thì bụng yên-ổn và một ngày một hay; làm điều gian dối, thì bụng băn-khoăn và một ngày một dở.
THƠ.

Bao xuất-bản hàng ngày, trừ ngày lẻ và Chúa-nhựt

Gởi dây thép đề: LUCTINH SAIGON
Dây thép nói: Số 203-Saigon

CHỦ NHÂN: NGUYỄN VĂN CỦA
CHỦ-NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỌ

Báo-quán: ở đường Lucien Mossard số 57.— SAIGON

Thay mặt cho tòn báo ở bên Pháp-Quốc
E. BOURDET & Cie
9 rue Tronchet Paris (VIIIe)

VĂN-CHƯƠNG NỮ-GIỚI

Ở xã hội Việt-Nam ta xưa kia theo học chữ nho, là một hạng chữ-nghệ-quốc thật là khó hiểu khó thông, người ta về việc dạy bỏ con gái lại rất là quên lãng, chỉ có các đại-gia đình mới sắm nổi học-hành, thì mới được theo học năm ba năm (mà khi theo học ấy, cha anh cũng không cho là việc cần-thiết mà để ý săn sóc lắm), đọc hết mấy quyển sách, thông hiểu và biết chép sổ sách và gửi mà lăng xăng, còn ra thì phần nhiều là ú các cạc, một chữ đọc không được, một nét vạch không đi. Cho nên trong nữ giới ta đời trước, mà cầu lấy một người thật thông hiểu nghĩa sách, làm được văn-thơ chữ nho, thì thật là ít có (nói về chữ nho, thì như thế đã đành, còn về thơ văn quốc-âm cũng ít có). Nói ngay trong khoảng bốn năm năm trước đây, nữ giới có danh tiếng ở trong lòng thơ, (đây cũng chỉ nói về thơ quốc-âm, chớ thơ-văn chữ nho thì thật không thấy một người nào), thì quanh đi quẩn lại, cũng chỉ được vài người, như bà huyện Thanh-quan, cô Hồ-xuân-Hương vài người mà thôi. Từ ngày phép học đổi mới, dùng chữ quốc-ngữ làm nền, gọi là học-thông, theo cái chế độ văn-minh, con gái cũng như con trai, cũng có trường học, có thầy dạy, cũng được nhờ sự giáo-dục để mở trí rèn tài, lại có cái phong-trào chấn-hưng quốc-văn, người đương ham chuộng văn-chương quốc-ngữ, lại sẵn có mục văn-uyển của các báo chí để đăng chép các thứ thơ-văn, vì thế nữ-giới ta bây giờ (phần nhiều là các cô thiếu-nữ), có chí lập làm thơ-văn, muốn đặt mình trong đám văn-sĩ, ở trên các báo-chí, thơ văn của nữ-giới thấy cũng đã nhiều, đó thật là một việc đáng mừng cho nền văn-chương của nước nhà, mà cái chí khí của bạn quần-thoa ta muốn lấy văn-chương để hoa-quốc lại càng đáng khen lắm.

Tôi trộm tưởng rằng văn-thơ vẫn là một nghề chơi, nhưt là nghề thơ, tất phải học vẫn rộng rãi, lại phải đọc thơ cũ cho nhiều thì lời lẽ mới trôi chảy, mà ý tứ mới rộng xa, đó là chưa kể đến những luật phép làm thơ, rất là phiền phức, nào là niêm là luật phải theo cho đúng, nào là dùng văn dùng tiếng phải chọn cho tinh, lại còn bình đẳng thanh, hiệp chưởng vần vân, phép thơ đều rất kiêng kị, vậy khi làm phải để ý đến những điều ấy, khiến cho người đọc khỏi ngại miệng, người nghe khỏi trái tai, ấy là chưa kể những lối thơ cổ phòng, thơ trường-thiên, cùng là những lối văn riêng của ta, như là bài hát xẩm, bài hát nói, bài thượng lục hạ bát, bài lục bát gián thất vân vân, lại càng phải để ý dặn xếp, thì mới có đủ tư-cách là một người trong làng thơ. Đọc những thơ đăng ở trên các báo chí của nữ-giới ta ngày nay, tuy cũng vần có nhiều bài có âm hưởng thanh cao, có ý nghĩa xa rộng, thật là phưn châu nhả ngọc, đáng là nhà thi bá đời nay, nhưng cũng không khỏi có nhiều bài, tuy rằng tác giả cũng đã biết niêm biết luật, biết đặt câu, biết phép vần, cũng đủ thành một bài thơ luật, nhưng mà cách đối chưa khéo, cách dùng chữ chưa tinh, thường hay bỏn dấu tịch cước và hiệp chưởng vần vân, phạm những điều cấm ở trong thơ, lại khốn vì ý tứ khô khan, thành ra trong một bài mà ý tứ thường hay trùng điệp (hường có lắm câu hai bên đối nhau, chứ khác nhau mà cùng một nghĩa, khiến cho người đọc phải bật cười và nhổ lại cái văn chế độ của của người đời xưa: phụ-nữ ấn mở cửa, dẫn bà khai môn). Bao nhiêu những khuyết-điểm ấy, đều bởi sách học chưa được nhiều, thơ của người khác cũng chưa đọc được mấy, việc đời cũng chưa từng trải. Vậy ai có sẵn thiên-tài lại có chí muốn đóng góp một vài phần vào việc xây đắp nền quốc văn ngày nay tưởng nên dùng ít thì giờ mà đọc sách cho nhiều, lại nên để ý xét việc đời cho hiểu nhân tình thế thái có như thế thì lời lẽ mới ông chuốt, ý tứ mới dồi dào, thành ra một nhà tác-giả, khi ấy sẽ công bỗ thơ văn cho xã-hội, cho người đời biết rằng nữ-giới ngày nay đã có học-thức có tư-tưởng, tiến-bộ cũng thật mau, chớ không phải các cụ ủ như phần nhiều nữ giới ngày xưa nữa, về buổi xây tường dựng móng cho nền quốc văn ngày nay tưởng nên cũng có lạo, không thua gì bọn mày râu, đó thật là một việc vẻ vang cho nữ-giới và đáng mừng cho tiền đồ quốc-văn vậy.

H. T. B.

Cái số 9

Các nhà bác học tìm ra nhiều điều la trong cái số 9.

Ông bác học Fontenelle tìm ra một điều la nữa là khi nào lấy số 9 nhân lại rồi cộng nữa thì cũng ra số 9. Giả sử như 2 lần 9 là 18, trong số 18 thì số 1 và số 8 cộng lại là 9. 6 lần 9 là 54 nếu cộng số 5 và số 1 thì cũng là 9. Dầu đem số nhiều nữa rồi cộng lại cũng vậy. Giả sử như lấy số 123 456.789 nghĩa là 9 số đầu cộng lại là 45 thế thì 4 với 5 cũng là 9. Còn nhân lại 9 thì thành 1.111.111.101 cộng lại cũng là 9.

Còn ông Mairande lại tìm ra cách khác là bất cứ là lấy số nào lộn ngược lại rồi trừ đi nó thành ra số 9 mà nhân nó cũng ra 9.

Giả sử lấy 321 trở ngược lại là 123 rồi đem hai số mà trừ thì nó thành 198, thế ấy nó cũng là số 9.

Đều đó cũng là một điều la.

NHỰT-KÝ

Dầu cu-la trị ba chưn

Hỡi khẳng-hoảng, hàng nhân, thương-mãi ngập giờ. Vì vậy mà quảng-cáo càng ngày càng tăng như cỏ mùa xuân. Dầu cũng thấy quảng-cáo, không học hỏi nào không có quảng-cáo. Vách tường thành vách giấy. Vách xe lai thành vách tường, cũng thấy rề đầy quảng-cáo. Nói đây không có ý trách chủ xe hay là nhạo chủ-xe: duy muốn chỉ cho thiên-hạ thấy quảng-cáo hay giờ không chỗ nào là không có. Có nhiều cái quảng-cáo, tuy là lời nói thật, nghe ra hay là xem ra không êm tai đẹp mắt con gái đàn-bà; như những là thuốc trị bịnh phong tình nọ nọc quả lẽ. Thế mà không phải là tiểu thuyết quốc-ngữ, nên tôn không xem biết tôi, dầu rằng điều luật dạy hay còn. Cũng có hứ quảng cáo la-lùng, học-trò con xem qua không hiểu thấu. Như là:

« Dầu cu-la trị ba chưn »

Một trò con, đi với cha nó, thấy chữ lớn trên vách xe, đọc, đọc rồi không hiểu, mới hỏi:

« Dầu gì gọi dầu « Cu-la »? Bịnh gì gọi bịnh « ba-chưn »? Người-ta dầu có ba chưn! Một mình cua-đình, có con có ba-chưn thôi chớ. Sách có dạy: Cua-đình ba cẳng, ngựa trắng đen dầu, cá hai là giống độc, không nên ăn. Hay là dầu cu-la nầy trị « ba-đình ba chưn »? Để đón bà con-gái, coi không biết ăn nhằm cua-đình ba chưn, uống dầu cu-la nầy vào khỏi-độc? »

Yem!
MỘNG-HUÊ-LÂU

Các công-sở sẽ đóng cửa buổi chiều mai

Theo tin đã đăng trong số báo trước, rằng ngày mai nầy, thứ bảy 29 Octobre, lãnh sự Mỹ ở Saigon sẽ làm lễ dựng tượng Washington nơi khoảng đất trống ở góc đường La Grandière và Mac-Mahon, trước phủ Thống-đốc.

Nhân vì quan Thống đốc muốn cho các viên-chức đều được dự lễ ấy, nên ngài đã định chiều mai cho đóng cửa các công sở nghỉ việc một buổi.

Một ông già bị giết chết

Làng Hoa-phu-thon, cách Hốc-môn (Giadinh) chừng 7 cây số, mới rồi có xảy ra một vụ án-mạng. Một ông già lối 50 tuổi, bị giết chết.

Bữa thứ hai vừa rồi, vào lúc đó đêm, ông Tran-van-Chua, người làng, tuổi lối 50, đi lại quán uống 1 cốc rượu đặng rồi về ăn cơm cho ngon.

Ông đi rồi, bà-con ở nhà ngồi chờ, chờ chưa dám cầm đũa trước. Nhưng đợi hoài không thấy về, một ngày một lâu; nóng ruột quá, người con trai của ông bèn bước ra đi kiếm. Đi vừa đến quán rượu, thì chẳng ôi, thấy ông già nằm ngay dưới đất, mà trên đầu thì máu chảy ra lai-láng.

Thấy vậy, người con bèn la làng xóm lên để kêu cứu. Hương-chức làng nghe la bèn chay đến nơi, hỏi ra thì ông già Chua nầy bị một kẻ côn-đồ tên Trần-văn Song, 31 tuổi, đánh lão.

Làng bèn lập tức chỏ ông già Chua vào nhà-thương Giadinh để cứu cấp, song sức già chịu sao nổi với vết thương sâu, nên đi được đường thì hồn lão về chín suối.

Vụ nầy quan làng còn mở cuộc điều-tra.

Xổ số bên Et-banh

Trong các nước duy có nước Et-banh thường hay hay ra nhiều cuộc xổ số. Một cuộc xổ số lễ Sanh-nhựt nhà nước lợi vô có 35.000 pesetas.

Bảy ra cuộc xổ số ấy làm cho mỗi người nuôi cái hi-vọng mình, là vì người nghèo mạt mua một số nếu may có thể mong mỏi trở nên giàu lớn.

Nên ở bên Et-banh mỗi tháng đều có bảy một cuộc xổ số nhựt là cuộc xổ số lễ Pâques và lễ Sanh-nhựt lớn hơn hết. Nếu trúng số độc đắc được 10.000 000 pesetas.

Ước ao làm sao nhà-nước xứ ta bày ra cứ mỗi tháng một cuộc xổ số nhưng phải định thế nào cho dân nghèo có thể đánh chi như một số đánh tới 1$00 cơn cao-quí, còn số xổ thì lại nhiều nên ít ai hàm; dã vậy ngày xổ số định hoài làm cho chúng dân mất chỏ tin dụng.

Kỳ-khôi

Tại Deauville bữa Chúa-nhựt kia vua Ấn-độ Aga-Khan dẫn con ngựa Nanker ăn hạng nhứt, ăn một số tiền rất to lắc.

Có một người chay lại nói: vậy tử đây về sau ông cũng như ở xứ nầy vậy.

Vua Aga-Khan nghe nói bất nhớ xứ sở, quên lời nói của người ta tân-tụng mình nên bỗng đáp lại rằng: ở xứ nầy hoài sao?

— Ít nữa tôi chừng nào Đức Chúa Trời gọi ông về hầu gần người mới thôi chớ.

— Ủy! Trời nào.

— Đức Chúa Trời của chúng tôi, đây là chỏ của ông ở đây.

Vua Ấn - độ liền đáp lại rằng: Thế thì tôi phải ở đây hoài phải không? Dầu hàn vậy, Chúa Trời của mấy ông không thể gọi tôi gần người được, vì tôi không quen biết với người, dầu người có gọi tôi đi nữa cũng không đến.

NHỚ XEM:

Lòng dạ đàn-bà

BÊN TRƯƠNG NHỊ.

Hội - đồng Canh - nông không nghỉ

Ngày 26 Octobre, đại biểu hội-đồng Canh-nông là ông Chêne, chánh hội-trưởng, ông Hauss, quan ba Phạm-công-Bình, Huỳnh-ngọc-Hĩnh, Lagarde, Boy, hội-đồng, đi quan sát trong tỉnh Giadinh.

Sau khi chào quan Tham-biện chủ tỉnh Berland, quan đại-biểu tới thăm trường-vẽ do quan Thanh-tra Besson làm đầu. Nhờ tài quan đốc khéo dạy nên các bạn thanh-niên tu học được nghề vẽ và nghề in bản đá. Trường ấy đã nhận được nhiều đồ dùng mua bên Pháp nên làm được việc khéo là phải lắm.

Đoàn đại-biểu lại tới viếng Hội Canh - nông nghiệp - đoàn (Syndicat agricole) có ông hội-trưởng Võ-văn-Tri tiếp rước. Trong khi nói chuyện, khách chủ có bàn rằng nhiều sản-dẻ nông nghiệp. Ông Võ-văn-Tri thì bảy giờ phân cá, khô dầu và phân cua Camau rẻ lắm, đáng phân ấy nhâm chó thì rất được việc.

Mấy ông hội-đồng có đi coi đám đất thí-nghiệm của hội Canh - nông nghiệp-đoàn ở Thanh-mỹ-an, theo con đường « Láng Cha Cả ». Tại đó đang trồng thử một thứ lúa 90 ngày (lúa ba tháng), mỗi mẫu cả phân hay không cũng làm đặng hai mùa. Thứ lúa đó kêu là « lúa độc bương », hột nhỏ, ngon cơm và mùi thơm nên có tiếng lắm.

Đại-biểu Canh-nông ngợi khen ông Võ-văn-Tri về chỗ sáng kiến đó, rồi cùng nhau qua thăm ông hội-đồng địa-hạt Lê-đình-Huê.

Theo lời ông hội-đồng Huê thì tia sớm mua nầy tại Thanh-hà chở về bán một tạ cỏ một đồng, thành ra một giá 40 fares giá cỏ ba cắt rưỡi mà thôi.

TỰ-TỬ HAY BỊ ÁM-SÁT?

Một cái án-mạng mới xảy ra tại Thủ-Thiêm

Kẻ bạc mạng ấy là một người Bắc-kỳ, còn trẻ tuổi, làm hãng xe hơi, tên Đỗ-thế-Nghi tức Viễn

Cũng một con sông Saigon, mà bên kia là Thủ-thiêm, thuộc về hạt Gia-định, bữa bốm kia, thứ tư 26 Octobre, bên ấy mới xảy ra một vụ án-mạng cũng khá ghê. Một chàng thanh-niên Bắc-kỳ tên Đỗ thế-Nghi tức Viễn, chính là người bạc mạng trong tấn thảm-kịch ấy.

Chẳng rõ tự-tử hay là bị ám-sát, mà thấy hung bị cất sáu cả 2 phân tây.

ĐỖ-THẾ-NGHI LÀ AI?

Người quán làng Song-lu, tỉnh Nam-định (Bắc-kỳ), mới vừa 22 tuổi đầu. Chẳng rõ vào trong Nam đây đã bao lâu năm rồi; chỉ có điều phần nhiều người quen đã biết, thì Đỗ-thế-Nghi vốn là một nhà lao-động, làm nhiều hãng xe-hơi tại Saigon.

Nhưng trong 9 tháng nay, Nghi cũng chịu số-phận như phần đông các nhà lao-động khác ở trong xứ mà bị thất-nghiệp. Nghĩ bèn đến nhà người cậu ở đường Chaigneau mà xin tá túc cho qua bữa hôm-đốn.

Ở đó được ít lâu, Nghi xem ý của người mợ dâu không vui, lỗ lòng lánh-đạm sao đó, Nghi buồn, tính tìm tá-túc nơi khác.

Buồn ngã lại gặp chiếu manh, thôi may cho Nghi tính cờ lại gặp được một người biết xót kẻ thất cơ lỡ vận. Người ấy là M. Tinh, làm thơ-ký hãng « Cie Saigonnaise de Navigation et de Transports » nhà ở tại Thủ-thiêm. Sau khi gặp-gỡ queu hết, rõ tình rõ cảnh nhau rồi, Tinh với Nghi mới kết làm bằng-hữu.

Nghi bấy giờ mới về nhà Tinh mà tá-túc.

Ở tại nhà Tinh vừa ba tháng, thì cũng nhờ trời, Nghi tìm được chỏ làm. Nghi vào làm tại hãng Auto-Hall, mà khi mới vào hãng Auto-Hall mà làm thợ rập máy.

VỪA MAY LẠI RỦI

Nghi vào làm tại hãng Auto-Hall, nhờ trí sáng lại có tánh siêng-năng, nên chẳng bao lâu thì được lòng chủ và cả ông « Xếp » yêu dùng lắm. Vẫn thường tỏ đều ngợi khen và mến chuộng.

Nhưng là gì cuộc đời, may đó rồi đó, vừa vui mầng đó thì lại có sự buồn phiền đó. Hôm thứ hai tuần rồi, Nghi vì phận sự phải làm, lãnh một cái xe-hơi mới trong hãng đem ra đường thử. Nghĩ vì sơ ý sao đó, làm đến nỗi cái cây cần gẫy nát. Chủ chẳng vừa lòng, bèn Nghi phải thường 18 đồng bạc.

NGHĨ LẠI PHẬT BINH

Sau khi cái rủi làm tư sự ấy, Nghi bèn về nhà, rồi chiều lại ngày ấy, Nghi không đi làm lại nữa, mà cũng không đòi. Thấy vậy, M. Tinh bèn hỏi cớ. Nghi nói:

« Tôi có việc buồn quá, lại trong mình mệt lắm. »

Thế rồi, kể tư bữa ấy Nghi nằm liệt trên giường. Nghi đau thiệt, nên có rước một ông thầy thuốc: Annam đến cho thuốc uống.

TẤN THẢM-KỊCH XẢY RA

Kể hôm bữa thứ tư rồi 26 Octobre, tức như lệ thường, sáng ra M. Tinh đi tới sở làm về việc, còn vợ của Tinh thì đi chợ Thủ-thiêm mua ăn.

Ngờ đâu, vào lối 10 giờ trưa, Mme Tinh đi chợ vừa về tới nhà, thì bỗng thấy một cái thây rầm dài dưới đất, trên một vũng máu rất nên ghê gớm. Ấy là cái thây của Nghi đó.

Thấy thế, Mme Tinh thất kinh, bèn tuôn chạy ra ngoài mà trì hô lên vỏ-lỏ.

Nghe la, nào kẻ hàng cận, nào hương-chức làng, lật-đật chạy đến nơi.

CHỖ TỬ-ẤM-KỊCH ẤY

Thật trông thấy ma ghê! Thây của Nghi rầm sóng-sượt trên vũng máu. Mình mặc một cái áo hàn-tô kaki vàng, trong mặc lót cái áo rúc trắng mà dính đầy những máu, dưới mặc quần lãnh. Gần bên thấy, có để 2 cái dao cũng dính máu.

Cái bọng của Nghi thì bị cắt đứt sáu vào cỡ 2 phân tây. Xung quanh cái thây của Nghi, thì dấu máu không biết bao nhiêu mà kể.

Lần xuống phía dưới bếp, gần bên mấy cái khạp nước thì cũng thấy có dấu máu dưới đất, lại có 2 con dao nhỏ nằm giữa vũng máu.

TỰ-TỬ HAY BỊ ÁM-SÁT?

Cứ trông tấn thảm-kịch nầy, thật là khó mà đoán được tự-tử hay bị ám-sát. Song chắc phần nhiều ai cũng quyết rằng Nghi vì buồn rầu thân phận, vì thất làm ăn lỗ - hỏi, may it rải nhiều, lại thêm hiện đương đau ốm nữa, tá-túc lại nhà người ta, nên Nghi quá chán-ngán mà liều mình tự tử! Lời đoán quyết ấy có khi phải hơn.

Dầu vậy, hiện nay quan làng còn đương mở cuộc điều-tra và khám-nghiệm cái chết của Nghi, nên cũng còn đương đàm với khinh-luận rằng tự-tử hay là bị ám-sát.

Trái phá nổ trong nhà bảo

Có tin ở Berlin nước Đức cho hay rằng, nhà rốt trong tòa-soạn của tờ Uffenhetmer Tageblatt xuất bản ở Stuttgarth, thình-lình có một trái phá nổ lên rất dữ-dội, làm cho nào là chữ-bút, phụ-bút, thơ-ký v. v..., đương khi cắm đầu cắm cổ làm việc thấy đều tan đám kinh hồn, xanh mau mặt! Thiệt hại rất nhiều, song cũng là hú hồn cho là khỏi ông nào bị sự tai bể sự gì tuốt.

Người ta cho rằng thủ phạm ra nầy có lẽ là một đồ-đệ của đảng Hitler, vì ông chủ-bút báo kia, trước vẫn là đảng-viên của đảng quốc-gia xã-hội, nhưng gần đây ông ra đảng nên mới gây ra việc thù nghịch như vậy đó.

SAIGON THỜI ĐÀM

Ngày nao Annam ta buôn bán

Ai ai cũng biết xứ Nam-ta là một xứ nông-nghiệp, tuy rồi vậy chớ phần đông ở các tỉnh thì đồng-bang ta lo chỉ trông nương mà làm sanh-kế còn ngoài giả thì cũng người làm nghề nầy kể nghiệp nọ.

Kia như ở các nước người ta lại thế nào? Cũng có nước chuyên trọng một môn máy-móc và khoáng-mỏ nhưng hà phải cả một quốc dân toàn chuyên lấy một nghề ấy sao? Cũng có người buôn bán cũng có người công nghệ, và cũng có chuyên trăm ngàn nghề nghiệp khác cho.

Thế mà thử dòm lại đồng bang ta người cái nghề ruộng-nương, thì phần đông lo làm quen cho công thương kỷ nghệ không hề lo tới. Nên Chợ lớn đã thành tỉnh Quảng-đông thứ nhì, rồi đây Saigon sắp sẽ trở nên thành Hà-nội thứ nhì. Dầu cho anh em người Bắc có vào đây lập nghiệp đi nữa cũng là trong một xứ sở, đều lấy chẳng nên nói, chỉ nên nói đồng-bang Nam-kỳ ta không biết làm tiền sao bảo chủ quyền lợi mình mà thôi.

Đêu nầy là một điều đang nên đem ra mà bàn bàn luận nói mới được.

Thử nhắm lại mà coi: từ cái lợi nhỏ cho tới cái quyền to thì đều về tay người tha-bang đi-quốc. Phàm làm con người sống hiện giờ phải dòm lại ngày đã qua hầu suy đều lợi, xét lẽ hại, được lo lắm cho ngày tương lai mới được. Nếu dân Nam-kỳ ta hiện kim trăm đều yếu-ớt ấy bỏ ngày qua khứ ta kí-ức biết lo hầu, bỏ ta ngày trước không trồng cây ngọt nên nay ta phải ăn trái đắng. Ta nhơn nay còn làm nô-lệ cho khách tha-bang về quờng kinh tế ta bỏi ta ngày trước không ai chịu chấn nương kỹ-nghệ, hượng khởi công thương, tâm chí tối từ dua nhau trong trường quan lại. Chớ chi đồng-bang ta sớm bỏ cái tệ-tục I m quan, dua nhau học lấy nghề nghiệp và bàn buôn thì nhơn nay ta đâu có phải chịu bộ tay ở dưới quyền anh chệ chú chệc.

Ấy vậy đồng-bang ta nếu muốn tương-lai Nam-Việt sẽ vẻ vang thì hiện giờ cả thảy trước hết đều lo học-hành được mở mang trí hoa rõ nhỏ lớn gì tùy theo sức mình mà lo buôn bán và học lấy nghề hay nghiệp khéo.

Như việc buôn bán thì ta nên khỏi sự, thổ thì bán bánh, bán trái bán nước đá, bán cà rem văn văn, lớn thì lo bán buôn đồ tạp-hóa, lựa những món nào đồng bang ta thường cần dùng, như là gạo, củ, dầu, nuối, đường v. v. mà bán. Hễ có ra bán thì phải học cách lịch sự, về việc chiêu hàng đãi sì và nhứt là chớ rèn buôn một mà muốn lời mười, lời trăm, thành ra cắt cổ mình.

Còn ai là người Annam thì hay nhớ bạn đồng bang Nam-kỳ mà vùng giúp nhau, nghĩ vì đến mua của tên khách chẳng trả tiền, mà mua của Annam cũng trả tiền, nhưng tiền của mình trả ra cho tên khách thì tiền ấy có thể trôi ra biển qua Ấn-độ, và Trung-hoá, chớ như đồng tiền mình trả cho người Nam-kỳ thì tiền ấy dầu gì cũng còn ở trong đất Nam-kỳ.

Tôi vì thấy hiện giờ Saigon ta đây buôn bán vật gì đều là Khách tha-bang buôn bán hết, còn đồng-bang Nam-kỳ ta chỉ thấy có tài đi mua mà thôi.

Mong sao dân Nam-kỳ lấy cái nạn kinh-tế nầy làm một bài học mà ăn năn tỉnh ngộ lại hầu mưu phương thế nào được ra bảo thủ quyền lợi nhà ta. Bằng không, tôi sợ có ngày đất thì là đất Nam-kỳ mà chủ đất là người Cha ngươi Chệc, không thì là Khách tha-bang.

Ăn chớ nói lợi nhỏ mà bỏ qua, có nhiều cái nhỏ mới thành được cái lớn.

PHI-LIÊM.

Tấm lòng bác-ái của ông ba hội-đồng Lê hữu-Mỹ

Tôi rất đổi cảm cái lòng bác-ái của ông h i-đồng Lê-hữu-Mỹ ở Châu-đốc tôi rất kính trọng cái việc hào-hiệp của ông.

Tôi có đưa con gái lên dạy học tại Châu-đốc mới tới xứ người cảnh lạ, nhà bước ngỡ ngơ, ba con chẳng có, quen lớn cũng không, may gặp ông ông liền đem về nhà nói con ba thì ba lại số sắng vui mừng thương người cảnh lạ là hỏi hỏ bảo người đọn một cái nhà rộng rải sạch sẽ cho con nhỏ tôi ở.

Nhờ ông bà lấy lòng bác-ái đối-đãi với con tôi nên nó rất mừng đặng ở yên đi đạy, tôi không biết lấy chi đền bồi đăng cai ơn dày nghĩa rằng ấy nên tôi xin tỏ vài lời trên nầy bao đây để cảm đội ơn ông bà hội-đồng Lê-hữu-Mỹ tại Châu-đốc.

PHẠM MINH-KIÊN

Coi chỉ tay, đoán vận mạng giúp Hội Tương-trợ Chân-tế Thudaumot

Chúng tôi xin nhắc cho đồng-bào nhớ rằng ba bữa nghỉ lễ Các Thánh Nam-Nữ (Toussaint) tới đây, M. Nguyễn-văn-Nên, Thơ-ký Pháp-Hoa Ngân-Hàng Saigon, sẽ lên Thudaumot coi chỉ tay, đoán vận mạng, phèu được bao nhiêu tiền tặng hết cho hồn hội.

M. Nên sẽ ở tại Sở Thú-Y (Service Vétérinaire) Thudaumot, rơi nhà M. Trương-tấn-Ngọc, Thú-Y Đông-Pháp luôn bữa nay ba đêm, kể từ tối thứ bảy 29 Octobre cho đến chiều thứ ba 1er Novembre 1932.

Hội Tương-trợ Chân-tế Thudaumot, *kính cáo.*

« Đường bắt giáo, phụ chi quả »
TAM-TỈNH-KIM

Mới xuất hiện
một quyển sách luân thường đạo lý, nhân tình thế thái

CỰU CƯU TIỂU GIẢM

Đ ễ *leçons de lectures morales*
Của một vị giáo-học hàm Tú-tài
Hàn học văn Tây-học
Ông (HẬU BẠC HẢI soạn ra
Có các thứ sách hay bán tại nhà
Nouvelle Librairie de SAIGON
Giá sách..... 0$45

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

Ngày 28 Octobre 1932.

	Bán	Mua
	10F 00	10F 00
Ngân-hàng Đông-pháp.....	9 92	9 92
Banque Franco-Chinoise..	9 92	9 92
Finance, Fse. et C.....	9 92	9 92
Hong-kong Shanghai.....	9 92	9 92
Chartered-Bank.....	9 92	9 92
Sté. Annamite de Crédit...	9 92	9 92

MỄ CỐC

Giá-cho đến nhà-máy Cholon, bao lạp luôn giá lối 68 kilos

Paddy pour riz de choix.....	2$02 à 2$07
Paddy pour ris numéro 1....	1.85 à 1.90
— n. 2.40%, Japon	1.72 à 1.77
— n. 2.50 55 %, Java.	1.71 à 1.74
Paddy alimentaire	1.70 à 1.73

ÁN MẠNG TẠI TRƯỜNG-SA

Một vụ án-mạng mới xảy ra vừa rồi tại làng Trường sa, thuộc về hạt Travinh.

Nguyên do chỉ vì một câu chuyện vô lối mà sanh rầy, rồi đâm ra một cái án-mạng đáng ghê. Tấn-kịch ấy đóng vai chỉ có hai người, là một người Annam tên Nguyễn-văn-Thơm và một người Cao-miên tên Mày.

Sau khi một trận gây-gổ nhau kịch-liệt, Thơm bèn vác 1 khúc cây choảng ngay đầu của Mày bể sọ chết tươi.

Hay tin, hương-chức làng lập tức dẫn nơi mở cuộc điều-tra, rồi bắt liền tên sát-nhân ấy.

Vì tin cho hay vẫn tắt, nên không rõ đích-xác câu chuyện vô lối ấy mà dẫu đuôi nó ra làm sao, nên đợi nếu có tin khác cho hay ký hơn sẽ đăng tiếp.

Những nguyên nhân trụy lạc của phụ-nữ

Trừ những người chán đời ra, ai đã sống cũng đều mong có sự hay cho mình cả. Vì thế cho nên cái sự « tốt đẹp phô ra, xấu-xa đậy lại » là sự thường thấy trong loài người.

Thế mà ta lại thấy trong loài người, có kẻ không chân đời, vẫn thích sự hay, mà vẫn không sao hay được, rồi đến đầy đọa thân mình vào chỗ xấu xa.

Tôi muốn nói đến những chị em phụ nữ trụy-lạc.

Thật vậy, nếu các người đó quả chan đời, thì sao họ lại cứ thích ăn thích mặc? Nếu họ không thích điều hay thì sao khi ngoài đường ngoài phố họ cũng còn biết khép nép giữ mình và biết nhận những lời người ta chê của là đi, là gái giang hồ.

Họ vẫn còn thích sự hay mà họ không thể sao hay được. Tại sao thế? Chỉ là vì đời của họ đã trụy-lạc rồi. Người đã ngã xuống bùn đen dầu có dùng lên được thì mình cũng lấm hết.

Xét đến nguyên nhân trụy lạc của các người phụ-nữ ấy thì tôi thấy thật là nhiều hạng.

Có kẻ hoàn cảnh nhà nghèo, cha mẹ đem bán cho người làm con đòi, con ở, nhiều khi cao lương ở nơi đó hội lớn lên không muốn trở lại chốn quê mùa nghèo quẩn mới quay dâu vào nơi buôn hoa bán ngọt để hưởng thú ấm no.

Có kẻ con nhà tử tế sang giàu, nhưng vì gặp cảnh sa cơ lỡ vận, nghề nghiệp lại không hết, nên phải tìm cách để sanh nhai độ nhựt mà bôn tròn nuôi miệng để trọn tháng qua ngày.

Có kẻ con nhà giàu có lại có học thức, nhưng vì hiếu lầm chữ tự do luyến ái, mà rồi trong đầu trên bộc, lầm mất cả tiết trinh. Đến khi qua lứa lỡ thì mới lại cũng quay vào chốn bướn sắc ban dâm để trọn đời xoay kiếp.

Lại có kẻ gia đình no ấm đã có chồng có con, nhưng vì tánh khí hoang toàng ham mê cờ bạc rồi đâm ra thua tuất mắc nợ người, phải lòng trai, tính ra quay lại gia đình thì vợ thọn vừa không thích. Rồi một liều ba bảy cũng phải liều, danh đem tấm thân cho người vay vô để kiếm kế sanh nhai.

Lại có kẻ vì gia-đình ép uổng, bất gả nơi chẳng vừa lòng. Hồi thảo ách bế nàu mà tìm nơi hồn tranh. Đến khi quê người thân gái khó nỗi dung thân, lại cũng quay vào nơi bàn hương buôn phấn để nuôi miệng và dưỡng thân.

Xem những nhân trụy lạc của phụ-nữ chỉ là ở trong mấy khoản đã kể trên đó.

Cứ mấy khoản ấy mà xét thì sự trụy-lạc của phụ-nữ chia làm ba phần thì tự chỉ em tạo tác ra có đến hai phần ba (2/3) mà do hoàn cảnh chỉ có một phần ba (1/3).

Vì cảnh nghèo hay gặp khúc phải trụy lạc, sự đó còn có thể dung được đôi chút, chớ như quả tự do luyến ái mà trụy-lạc, hòn duyên tủi, phận mà rồi trụy-lạc, thì thật là đáng trách lắm.

Vậy muốn vẫn cứu sự trụy-lạc đó, tôi thiết tưởng chỉ em như muốn giữ cái hay cho đời mình thì phải có chức nghiệp, phải biết trọng nhân cách mình, phải giữ lấy đức tánh làm người, để tránh những nguyên nhân trụy-lạc đã kể ở trên.

LONG-CHÂU.

Một cách phản-đối mới

M. Paul Boncour thường năm hễ dễ ra mùa hè hay sang qua ở Vosges được nhờ những ngày chinh-chiến khi no.

Ngài chỉ cho một anh em chỗ đó mà nói: Chỗ nầy là chỗ tôi quen biết với quan lãnh binh Maud'huy. Linh trang yêu mến ngài lắm. Tuy là dư-luận của tôi với quan lãnh binh khác nhau chớ giao hữu rất thân mật.

Năm 1919 quan lãnh binh Maud'huy đắc cử làm thân-sĩ, qua 1920 ngài với tôi ở trong bản phái-viên quản vụ Thương thương hai đang nghịch nhau, hễ tôi bỏ thăm chịu thì ngài bỏ thăm không chịu.

Có khi quan lãnh binh Maud'huy có việc phải vắng mặt không đi hội, ngài kêu tôi mà nói: ne Boncour, tôi mắc đi khỏi còn ông là người hay phản đối với tôi, vậy tôi xin ông cũng làm ơn dừng bỏ thăm, làm như vậy thăm nó đều. Nếu ông bằng lòng làm như vậy thì tôi đi đêm một chút.

Ông Boncour đáp tư: Tôi sẵn lòng làm như ý.

Đến khi khác, ông Boncour có việc không đi hội, sợ quan lãnh binh Maud'huy bỏ thăm khác cho phe mình, nên ngài xin quan lãnh binh Maud'huy cũng dừng bỏ thăm kỳ hội đó. Quan lãnh binh Maud'huy cũng làm y như lời.

P. L.

Xin lưu ý

Mấy lời nhắn nhủ cùng chư vị có ý muốn dự vào cuộc thi thử nhì, về vấn chương có phần thưởng 300 nguơn học của nhà thuốc « Nhị thiên Đường » ở tại Cholon đương Canton số 47.

Quang âm thấm thoát như thoi đưa, như lên bẩn, còn không mấy ngày nữa đến 31 Oct. 1932 thì khóa số. Vậy chư vị nên mau mau gởi bài cho kịp, kẻo trễ qua ngày 1er Nov. thì bổn đường không thể thâu nhận nữa đặng.

Ước mong rằng: chư vị gởi bài dầu cho nhiều và cuộc thi đặng kết quả mĩ mãng. Ngày sau Bổn-đường còn nhiều cơ hội giúp vui cho chư vị.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

MUỐN BÁN

Ba trăm đồng một cái xe trong hai cái muốn bán: 1e Limousine Berliet, đáp chạy, mà xe bình mới, il hao essence, 2e hay là cái xe camionnette, chở được 18 hành khách, hiệu Citroen.

Do'a 332 đường Paul Blanchy — SAIGON

Cours du Soir de Français

ECOLE MICHEL

I, Rue Lanzarotte

SAIGON — TÂN-ĐỊNH

(Xóm-lách)

Tại đường Viénot số 7 chợ mới Saigon,

có Dépôt

Savon VIỆT-NAM

trử bán

Xin qui khách ở Lục-tỉnh, Saigon muốn mua Savon xin ghé lại đó tiện cho qui khách.

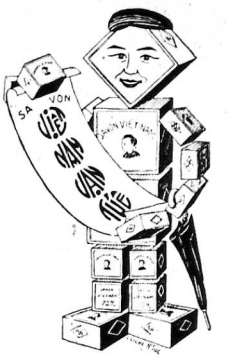

11 NOVEMBRE 1932

là ngày xổ số

TƯƠNG-TÊ

Hãy mua giấy số, kẻo rồi tiếc mất trúng 15 ngàn

Làm ơn chỉ giùm!

Mới nghe nhiều người mua hột xoàn, đến tiệm M. François Sự, ở 68 đường Bonnard Saigon có mua lại 2 lo's hột xoàn của một thương gia kia túng bần lại rẻ vô cùng, nên ai có đám cưới nên đến tiệm M. François Sự mua lại, chừng đi mua đâu mất hơ, rất uổng, đã có người mua thử, nên mách giùm đồng bang, mau kẻo hết.

DẠY HỌC TỨ TÀI

(Baccalauréat métropolitain)

Có các ông Giáo-sư lịch duyệt chuyên môn dạy cẩn mẫn.

Khởi sự học 15 Octobre 1932

Xin viết thơ hỏi M XÁNG

4 ruelle Boudonnet

saigon

汉 越 詞 典

HÁN-VIỆT TỪ-ĐIỂN

Tác-giả: ĐÀO-DUY-ANH.

6.000 chữ đơn—40.000 lời (từ ngữ) giải thích bằng quốc-văn—và có chú thêm Pháp văn.

Được *Phủ Khâm-sứ* Trung-kỳ, *Phủ Thống-sứ* Bắc-kỳ, *trường Viễn-đông bác cổ* nhận mua, bộ sách *Đọc nhứt bổ nhị* trong kho sách quốc-văn.

Trọn bộ 2 quyển

Định giá.. 7$00

Trước tháng Décembre 1932 thì bán theo đặc giá chỉ có 5$50 thôi.

Ở xa xin gởi thêm 0$50 tiền cước.

ĐÀO-DUY-ANH.

P. S.—Gởi bạn Quan-hải, 27, Rue Gialong Huế.

Nhà hàng Vi-Tiến, 42, Amiral Courbet Saigon.

Khăn đen Suối-đờn

HẠ GIÁ

Tôi còn dương làm những kiểu khăn đã riêng từ y theo ý mỗi ông; xin viết thơ nói rõ mấy lớp và lắng ni tôi sẽ làm y theo gởi lại, cách lãnh hóa giao ngân, sở phí tôi chịu. Qui ông ở gần đây xin mời đến nhà trước xem mấy đờn sau để bề lựa khăn cho vừa ý.

Hoặc muốn chụp hình có thợ sẵn ở nhà tôi.

Hàng hạng nhứt..... 2$70
Nhiều gỏ hoặc cẩm nhung 2 20
Thứ thường ngoài chợ.. 1,10

Nguyễn-văn-Búp

Kể nghiệp Suối đờn
(gare) Binh-nam
er Lai-thieu

Lòng dạ dàn-bà

ĐOẠN-THIÊN TIỂU-THUYẾT

II — THỜI ĐỜI ĐEN BẠC (Tiếp theo)

của NGUYỄN-THƯỢNG-KHÔI

« Chị ở nhà là một người dàn-bà có đức-hạnh, mỗi nết đều mỗi tốt, « tôi thấy rõ sự-chí của chị, tôi cũng « muốn tặng chị là người vợ hiền « của anh! Nhưng than ôi! Sự tưởng « của tôi, bây giờ tôi cho là lầm, « tôi đã sửa đổi rồi, tôi không khi « nào dám « xứ người bề ngoài tốt ».

« Thật: do sông đó biển để đo, nào « ai bề thước mà đo lòng người.

« Chị sao tác-tệ lắm sanh, đem lén « anh, trong khi anh đi làm việc, « mà tư-tình với một chàng thiếu-« niên nào đó. Một lần tôi gặp, tôi « đã bỏ qua, hai ba lần tôi gặp tôi « nào bỏ qua được, tôi chắc rằng « anh đã lẽm điều chi cho chị giận, « nên mới bỏ anh mà ra làm chuyện « tôi bại như vầy. Chuyện gia-đình « anh thất tôi đột, tôi không rõ nó « có đúng với cái lời tôi nói không « Anh được bức thơ nầy, thì cho « bức thơ nầy là bức thơ của người « bạn thân anh gởi xuống phải tin, « anh phải đi do trong bổ làm việc « từ 8 giờ cho đến 5 giờ, lại lật nhà « số X đường Hamelin, thì sẽ thấy « rõ những sự tội bại của vợ anh ra « làm sao.

Saigon, le.... Juin 192.

« Kính chào anh ».

Một người bạn.

Thầy Ký đọc vừa dứt bức thơ thì ngạc-nhiên, tay chơn bủng-rủng mồ-hôi ra ướt cả áo chemise, thầy ngồi thở ra, tay chống lên trán, mặt lộ vẻ buồn xo, suy nghĩ trong một buổi không làm được việc gì cả. Thầy quyết không tin theo bức thơ nầy, thầy lại có ý trách cho người bạn nào viết phong thơ nầy muốn phá hại cho gia-cang thầy, ba hồi trách, ba hồi lại nghĩ rằng: « Chó dâu chó sửa đi không « nếu sự chẳng có, sao người bạn nầy dám bạo gan mà trách ta một cách quá tự nghiêm khắc, và lại dám quả-quyết cái nơi mà vợ ta đến đó tư-tình? Vợ ta là người ăn ở cũng ta dã sáu năm nầy nay, ta biết lòng biết dạ, lẽ nào lại sanh tâm như thế? Ta tưởng ta chẳng nề làm điều chi làm lỗi với vợ ta, mà ngày hôm nay, vì đâu đánh nhẫn tâm đoạn nghĩa chung-tình từ thuở?! Ôi! Lẽ lắm!.... »

Thầy xếp thơ lại bỏ vô bóp kín-mít, thầy cũng nhứt định chiếu theo lời trong bức thơ mà tìm cho ra mạnh-mối, và cũng sẽ dò lòng vợ cho chắc chắn.

Khi làm việc về, thầy cũng vui-vẻ như thường, ôm con nựng-nịu hôn-hít, dỗn-dỏn cười-cười, chẳng tỏ ra một điều gì làm cho vợ thầy nghi-nan. (Tỉ-dụ thường ai làm cãnh như thầy, chắc làm sao về nhà cũng ghen tương, hay là buồn rầu) mà lộ có một đều là thầy tự-nhiên, nói chuyện với vợ dâm-dâm vẫn cười dâm-dâm, mặt gi-ng-vẫn còn mặng-nồng.

Đã hơn một tuần lễ mà thầy dọ không được lòng vợ, mà vợ thầy cũng tự nhiên không thỏ-lộ một điều chi làm mất lòng thầy. Thầy cho bức thơ nầy là thơ của một quân khốn-nạn kia muốn phá gia-đạo thầy, thầy vừa bỏ qua kể được một bức thơ thứ nhì. Thơ nầy đại-ý trách thầy nhiều, bảo thầy phải làm theo lời mà đi dọ trong buổi làm việc, bảo phải lại đường đó và nhà khách-sạn nào, cốt yếu là thảo một cái án cho những sự hành-động của vợ thầy từ ngày sanh-tâm cho đến nay.

Thầy được phong thơ thứ nhì, thì lòng đã quả quyết không nghi-nan nữa. Thầy cho bức thơ đó là bức thơ quan-hệ nhứt cho đời của thầy, thầy sẽ bắt đầu dọ thám.

Buổi làm việc, thầy xin phép ông chủ đi có việc trong một giờ. Thầy thẳng về nhà không thấy vợ ở nhà, chỉ có con vú với hai đứa con thầy đang chơi trước cửa. Thầy mới hỏi con vú: « Cô mấy đi đâu vắng? đi hồi nào đến giờ? »

— Dạ, thưa cô tôi đi chợ, đi hồi bảy giờ rưỡi sáng cho đến giờ mà chưa về.

Thầy gọi đồng-hồ tay thì đã chín giờ rưỡi, thầy làm bộ vô lấy đồ rồi trở ra dặn con vú: « Chờ cô nói lại với cô mấy, thầy có về hỏi nầy nghe ».

Con vú nghe dặn như vậy, không hiểu ý gì, « dạ » rồi chơi với hai đứa nhỏ.

Một tháng đã qua, thầy đã thảo cái án của vợ thầy đầy đủ, chép ý trong ấy nhứt kỳ như những lời của bạn thầy đã nói trong hai cái thơ. Thầy cầm lên đọc đi, đọc lại, thầy cười, mà cười lộ vẻ trăm chiều đắng cay. Bấy giờ, thầy mới rõ hai cái thơ ấy chính là thơ của một người bạn biết gia-đình thầy nhiều, thơ ấy trách thầy bao nhiêu, thì bây giờ thầy trọng những lời nói trong thơ ấy bấy nhiêu.

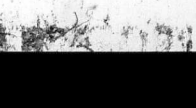

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Đại-Dược-Phòng

Mông thưởng Đại-Nam Ngũ-đẳng Long bội-tinh

Bổn-dược-phòng từ ngày lập ra tại Cholon, đường Quảng-Đông, nhà số 58, sau lại dời về số 47 cũng ở đường Quảng-Đông, từ ấy nhẫn nay đã hơn mươi năm rồi, lại cũng nhờ có ông nội của Bổn-dược-phòng Chủ-nhân là ông Y-học-sĩ Vi-tế-Sanh đã hết lòng nghiên cứu mà chế luyện ra các thứ thuốc rất nên tinh khiết, rất thích hạp thời nghi; người lại dùng những thượng phẩm dược-liệu trong hai mươi mốt tỉnh ở bên Trung-quốc mà chế ra các thứ thuốc, cao, đơn, hườn, tán, đem qua Nam Việt, để cho hải nội chư quân-tử chọn lựa mua lấy mà dùng.

Người lại còn gia công gắng sức hiệp trí với các đấng Danh-y mà nghiên cứu các tánh dược, rồi nhơn theo phong thổ bên Nam nầy, bốn mùa tám tiết, hàng thứ thế nào tùy nghi mà chế luyện ra cho hạp theo phong thổ xứ nầy; bởi nhờ có dầy công như vậy, cho nên những thuốc của Bổn-dược-phòng mà bán ra, thì thứ nào cũng tốt, thứ nào cũng hay, bá phát bá trung, thí thì linh nghiệm, công chúng rất hoan nghinh.

Bởi Bổn-dược-phòng Chủ-nhân đã dày công khó nhọc với nhân-quần xã-hội bên cõi Á-đông nầy, chế ra được nhiều thứ thuốc hay, để mà cứu thế tế nhân như vậy, cho nên trong (Khải-Định thất niên), là lúc Tiên-đế Nam-triều giá lâm Saigon, Ngài đã ân tứ cha ông Lương-y Vi-tế-Sanh của Bổn-dược-phòng như điện Kim-Tiền.

Qua năm 1923, Bổn-dược-phòng lại được Kim-biên Quốc-vương ân thưởng médaillon **Moni-Saraphon**; đến năm 1929, lại được Kim biên Quốc-vương thưởng thêm một cái **médaille bằng vàng** nữa.

Mới đây Bổn-dược-phòng Chủ-nhân là ông Vi-Khai, tự Thiệu Bá, có công bào chế và chọn lựa các thứ thuốc hay và tinh khiết kỹ lưỡng, gởi qua đấu xảo, quốc tế tại thành Paris, đã được Chánh-phủ ban khen và đại cử với Nam-triều, cho nên Đức Kim-Thượng lại ân thưởng cho ông Vi Khai một tấm Đại-Nam Ngũ đẳng Long bội-tinh mà Bổn dược-phòng đã in cái bằng cấp trên đây cho hết vị thân chủ làm thực.

Ấy là một điều rất vẻ vang, rất vinh hạnh cho Bổn-dược-phòng, nên Bổn-dược-phòng đồng nhân chúng tôi phải tạm kính đôi lời ngỏ cùng liệt vị thân chủ yêu quí của Bổn-dược-phòng nầy, liền chia vui với chúng tôi và mừng giùm cho Bổn-dược-phòng Chủ-nhân là Vi thiệu-Bá Tiên sanh ngày thêm rạng vẻ.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG.
Đồng-nhân cẩn khải

Muốn chữa khỏi bệnh
Sốt-rét-cách-nhật và bệnh
SỐT-RÉT-NGÃ-NƯỚC
nên uống thuốc

QUINOFORME

Thuốc-ống, Thuốc-viên và Thuốc-bánh
Chất thuốc độc-nhứt dùng ở trong các thuốc của Đại-pháp.
Có bán ở các nhà thuốc tây.
... PARIS

Vừa khéo vừa kỳ

Đã lâu, chúng tôi vẫn chuyên về đường thiệt-nghiệp, lãnh làm nhà-cửa và dinh miễu, ấy là cái sở-trường. Bất-luận muốn làm bằng cây chi, chúng tôi cũng sẵn có. Làm hoàn-thành rồi đem tới dựng. Lại cũng có đóng bàn tủ nhiều kiểu khéo đẹp và kỹ-lưỡng, ai dùng cũng được vừa ý và khen ngợi. Nhứt là đóng toàn bằng cây danh-mộc.

Vậy mong đồng-bào xa gần đều một lòng chiếu-cố, chúng tôi lấy làm hân-hạnh và cảm-tạ lắm.

Nay kính cáo
Nguyễn-văn-Vĩnh dit Dưỡng
tại gare xe-lửa Lái-thiêu,

Công hiệu thần tốc của thuốc **PILULES PINK** ngấm sâu vào ... các cơ thể trong mình. Thiệt nhiều được có sức khoẻ, thấy đói, tiêu hoá dễ, các cơ thể khoẻ hẳn mới mẻ. Công hiệu thần tốc ấy do bởi thuốc **PILULES PINK** thêm cho các ... tố chất cần nhứt cho sự vận chuyển của các cơ thể ấy ... máu đỏ, máu ... các cơ thể. Bởi vậy công hiệu ... của **PILULES PINK** ... các gân ... tốt ấy ... điều.

Thuốc **PILULES PINK** ... thiếu máu, ... bịnh ... về già, bịnh đau dạ dày, nhức đầu, mỏi gân, kinh nguyệt bất điều.

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hàng bào chế tây.

Ai muốn?....

Có một người đờn bà có con học tại trường Bổn-quốc; hiện giờ bà có lãnh năm ba vị học-sanh cũng học tại trường Bổn-quốc về ăn-ở tại nhà bà. Bà hết lòng châm-nom lo-lắng việc ở-ăn rất tử tế lắm.

Vậy những nhà nào ở xa, có con lưu học tại trường Bổn-quốc đây, muốn cho được có nơi ở-ăn tử-tế, khỏi lo ngại đều chi, thì nên tìm đến nhà bà mà gởi gắm. Bà sẵn lòng chiếu-cố.

Nhà bà ở tại đường
Pierre Flandin số 27—Saigon

BANQUE DE L'INDOCHINE

PRIVILÉGIÉE FONDÉE EN 1875

Capital versé: 120.000.000 Francs
Réserves au 31-12-30 116.568.454 Frs.

SIÈGE SOCIAL
96, Bd Haussmann
PARIS

Adresse Télégraphique: INDOCHINE

SUCCURSALES & AGENCES

CHINE	INDOCHINE	AUTRES SIÈGES
CANTON	SAIGON	BANGKOK
FORT-BAYARD	BATTAMBANG	DJIBOUTI
HANKÉOU	CANTHO	NOUMÉA
HONGKONG	HAIPHONG	PAPEETE
MONGTZÉ	HANOI	PONDICHÉRY
—PÉKIN—	THANH-HOA	SINGAPORE
SHANGHAI	—HUÉ—	
TIENTSIN	NAMDINH	
YUNNANFOU	PNOMPENH	
	QUINHON	
	TOURANE	
	—VINH—	

Correspondants dans le monde entier
Traite toutes Opérations de Banque
SUCCURSALE DE SAIGON — QUAI DE BELGIQUE
Location de Coffres Forts

Tự học nói tiếng Pháp một mình

NHỮNG AI... Học tiếng Pháp đã lâu. Biết tiếng Pháp cũng lâu.

Mà lại thích nói được tiếng Pháp cho đúng-đắn hoàn-toàn, thì có học cách nào cho mau thông chóng rành khác hơn là chịu tốn 0$30 mua một cuốn sách

NE DITES PAS: DITES:

của ông REYLOUBET, Directeur des Ecoles primaires Saigon soạn, mà tự học lấy một mình.

Có để bán tại nhà in Union Nguyễn-văn-Của
57, rue Lucien Mossard -:- SAIGON

NÊN LƯU Ý

Quí ông, quí bà muốn cho thân thể đặng nhẹ nhàn, tinh thần đặng tráng kiện, thì có chi qui cho bằng bỏ một ve *«Vạn ứng Nhị-Thiên-Dầu»* trong túi, khi lên xe, lúc đi đàng, đưng mà thoa và ngửi, đã thông hơi thở, lại trừ đặng những bịnh bất kỳ. Nên muốn vừa lòng thì lúc mua mà dùng, xin hãy xem cho kỹ, kẻo lầm thứ giả.

NHỊ THIÊN-ĐƯỜNG
47 -:- RUE DE CANTON -:- 47
CHOLON

Enseignement Primaire,
Primaire Supérieur et Secondaire

LYCŒUM LIBRE HONG-BANG

68, 70, Rue Jules Ferry et 39, Rue Lamblot -:- HANOI

Là Trường tư to nhứt (ở Đông-Pháp chỉ mới có Trường nầy được phép mở đến ban Tú-tài) có đủ các lớp: từ lớp Đồng-ấu (Cours Enfantin) đến ban Tú tài (Cours du Baccalauréat) có lớp riêng cho nữ học-sanh, có thêm lớp tối chuyên dạy pháp-văn, toán pháp, triết học, có lẽ nhà đại thi sĩ Nguyễn khắc Hiếu cũng đến dạy hán văn và quốc văn buổi tối. Có chỗ cho học sanh ăn ở trong trường, tiền ăn học không tính đắt. Có phòng thí nghiệm, có thơ viện xem sách, có sân chơi um tùm cây rồi rộng non một vạn thước vuông. Kỷ luật rất nghiêm nhặt. **Giáo sư (Tây Nam) Tú-tài, Cử-nhân, Kỹ-sư hết lòng giúp việc.**

Quản-đốc: ông Leuret le Ferron, Cử nhân khoa văn chương triết học, nguyên chánh sở Cơ mật Toàn quyền Đông-pháp, đã diễn thuyết hơn 100 lần các tỉnh trong Nam ngoài Bắc đã dạo luyện cho bọn thiếu niên bên Pháp trong khoảng 30 năm trời nay lại để hết tâm lực rèn cặp cho bọn thiếu niên Annam cho có ông được thành tài.

Ngày nay đã có một trường qui mô kỷ luật như thế toàn, học sanh phụ huynh học sanh không phải lo phiền về sự giáo dục nữa.

Ngày khai trường để 1er Septembre xong vì người xin học đông quá và chữa sửa nhà trường chưa xong, nên mới có các lớp về sơ đẳng (cycle primaire) và về ban Tú tài (cycle secondaire) bắt đầu học còn các lớp Cao-đẳng tiểu học (cycle primaire supérieur) bắt đầu khai giảng ngày 5 Septembre.

N B — Ai ở xa hay không thi được vào trường nhà nước chậm ít ngày cũng nhận.

NÊN XEM BÁO
Sports-Indochine

Báo ***Sports - Indochine*** mỗi tuần xuất bản ngày thứ sáu.

Có lời bàn rất kỹ trong mỗi độ đua. Vì có **M. Oudot,** chủ-trương tờ báo nầy là nhà rất thạo trong cuộc đua ngựa.

Ngoài chuyện đua ngựa, tuần báo nầy còn có nói chuyện đá banh, đánh tơ-nít, đấu võ, lội đua và đua xe máy.

Bán lẻ mỗi số.	**0$20**
Sáu tháng: từ 11 Nov. 1932 tới 11 Mai 1933 . .	**5,00**
Một năm: từ 11 Nov. 1932 tới 11 Nov. 1933. .	**9,50**

Bịnh sang độc
và đường tiểu-tiện của đờn-ông

Là một quyền sách rất có ích để cứu bịnh cứu khổ cho phần đông các bạn thiếu-niên.

Ông Lương-y Trương văn Quế rất dày công soạn ra một cách kỹ-lưỡng tinh-tường.

Giá mỗi quyển 0$90. — Ở xa gởi luôn 1$00.

Có để bán tại NHÀ IN UNION NGUYỄN-VĂN-CỦA, 57 rue Lucien Mossard Saigon.

Báo **CHỚP-BÓNG** là một tập báo mỹ-thuật nhứt các báo xuất-bản bằng tiếng Annam chuyên nói về hát bóng, kịch-trường, và thể-thao.

Giá bán thật rẻ, có **5$00** một năm, Thơ, mandats gởi cho:

M. ĐẶNG-TRỌNG-DUYỆT,
Directeur du Chớp-Bóng.
28, Bd Henri d'Orléans
-:- HANOI -:-

CÓ MỖI NGÀY
lại uống
MỘT VIÊN THUỐC HƯỜN
CỦA ÔNG
Lương-y DEHAUT
uống trước khi dùng cơm,
thì CHẮC ĐẶNG KHỎE MẠNH LUÔN
và ngăn ngừa các chứng bịnh nguy hiểm bởi tại huyết hư hay là ăn không tiêu mà sanh ra.
Thuốc hườn nầy trị các chứng bịnh:
NHỨC ĐẦU, ĂN KHÔNG TIÊU,
NẶNG BAO TỬ, CHÓNG MẶT &
KHÔNG THƯ THỚI
BÁN TẠI Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147, Faubg. St-Denis Paris, cũng khắp ... tiệm thuốc.

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU

VICHY CÉLESTINS

uống trừ lành các chứng:
Nhứt xương cốt, bịnh hay mắc đái, đau mình nhứt gân, đái lợn cợn có cát, đau lá-lách.

CÁC VỊ SANG HIỆU VICHY-ÉTAT

SEL VICHY-ETAT Diêm vị rút lấy trong nước mạch chế ra để pha làm ra nước suối.
PASTILLES VICHY-ETAT Uống hai ba liều Khi ăn rồi thì dễ tiêu tang.
COMPRIMÉS VICHY-ETAT Để cho mỗi người làm ra nước mạch hơi dồ, uống cho ăn mau tiêu.

COI CHỪNG LẦM ĐỒ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC

LES JEUNES MERES

Pour procurer à l'enfant un sang riche, il faut lui donner du lait riche, et, seule une alimentation rationnelle permettra à la maman qui nourrit de faire face aux exigences de la nature. L'essentiel pour elle n'est pas de beaucoup manger, mais de bien manger, c'est-à-dire de choisir, de sélectionner les aliments et d'écarter rigoureusement ceux qui, bien qu'agréables, sont ou nuisent ou de digestion malaisée. Très comme base de l'alimentation journalière, le lait, comme premier repas, comme petit déjeuner, comme goûter possible comme adjuvant au repas du soir, le Phoscao fortifie la maman et lui permet de donner au nourrisson un lait sain, riche, fécond, véritable plasma de santé. Le Phoscao, aliment complet, est indispensable à la mère qui dépense pour deux, il lui conserve toute son intégrité physique et assure à l'enfant une robuste santé.

PHOSCAO

Le plus parfait régulateur des Goûts et Appétits

Le plus délicat des déjeuners

Le plus puissant des reconstituants

Bột PHOSCAO

Có trữ bán khắp mọi nơi

Hội Vạn-Quốc Tiet-Kiệm

HỘI HIỆP BỒN NẶT DANH PHÁP

Dưới quyền kiểm soát của Chánh-phủ Đông-Pháp

Vốn 1.000.000 lượng (Thượng-Hải)

và 8.000.000 phật lăng đã đóng tất cả

QUẢN-LÝ CÔI ĐÔNG-PHÁP --- SAIGON số 26, đường Chaigneau

Chi nghánh ở tại Hanoi số 19 đường Borgnis Desbordes

Muốn lập vốn

Muốn lập tư bổn

Muốn để dành tiền cho con trẻ ăn học

Thì hãy mua vé của hội VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM

— *Vé 1.000 đồng* —
mỗi tháng góp 5 đồng

— *Vé 500 đồng* —
mỗi tháng góp 2 đồng

— *Vé 250 đồng* —
mỗi tháng đóng 1 đồng

Mỗi tháng đến có cuộc xổ số, nếu số mình ra thì được Hội trả tiền lại nguyên cái vé, lại khỏi góp tiền nữa.

Còn nếu không trúng số, thì mãng hạn giao kèo, Hội trả đủ số bạc lại, và được chia 33, 33⅓ tiền lời của Hội.

Chúng tôi sẽ gởi sách cắt nghĩa rõ các điều-lệ, cho chư vị nào muốn rõ cách thức mua vé của Hội

NÊN LƯU Ý: Hội cần dùng nhiều người chắc chắn và tử tế đặng làm quản lý những nơi mà hội chưa có người thay mặt.

ESSENCE — LOTION — POUDRE — SAVON — BRILLANTINE

TẤT THƯỢNG HẠNG

ADOREIS

Gellé Frères Paris

CÁCH TRỊ BỊNH ĐAU

CAN, TÌ, PHẾ PHỦ

BẰNG THUỐC BỘT

POUDRES DE COCK

Có nhiều vị thuốc ngoại khoa uống vào trong đều là là anh hùng đau xót, tì phế phủ, không để nó làm cho bớt đau một dây một tắt mà thôi. Bởi bịnh trở lại càng nặng, là vì thuốc không thấm vào gốc bịnh.

Cho nên ai ai cũng muốn trừ cho tuyệt bịnh. Thuốc bột *Poudres de Cock* là một vị thuốc thần kiệu, cứu mạng vì nó làm cho Can, tì phế phủ được trong sạch, tang ấy cho nên vậy đồng nhau mà làm cho vật thực có ích cho con người.

Uống thuốc bột *Poudres de Cock* vật thực nào nó tiêu hóa đặng được hết, nó thêm và bổ máu thịt, thêm sức cho được khỏe mạnh.

Muốn trừ bịnh đau tì-vị cho tuyệt gốc rễ, ăn uống không tiêu đau bao tử mửa nước, sình ruột sưng ban tử sưng ruột, đau gan, muốn cho chứng bịnh ấy không hóa ra bịnh huyết suy, gầm gân, giảm cốt, bịnh nước tiểu ngọt như cơ trống trắng trứng gà, đau hậu thủy, vì lỗ lỏi và các chứng bịnh nặng hơn nữa, trước hay là sau thì hãy dùng uống một liều thuốc bột *Poudres de Cock*.

Thuốc bột *Poudres de Cock* đang trong sổ thiết để bán trong các tiệm thuốc tốt và tại chỗ bán thuốc ở thành JEUMONT (tỉnh NORD).

NÀY THUỐC CHỮ DANH

CHỮA BỆNH

ĐAU-LƯNG

THUỐC VIÊN FOSTER chữa khỏi bịnh đau lưng do thận sanh ra. Lại cũng là thuốc thần diệu nhứt để chữa bịnh thấp bịnh-đau-ngang-bắt luận bịnh nhức tương bịnh sưng mắt-cá. Tại con kỳ nước, đi đọc, hay vàng, hay nổi có chất với thì nên dùng ngay THUỐC VIÊN FOSTER. Ai dùng đồng THUỐC VIÊN FOSTER thì không những bịnh sẽ vội lắm mà mình lại thấy khang khiến, khỏe-khoắn để làm việc rất ba khi sẽ bồng huyết mạch không diều hay ngày ngất, mỗi năm nên soi vai lần THUỐC VIÊN FOSTER.

Một Hộp 8$ 50 — *PILULES FOSTER* — Hai Hộp 14$ 00

CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG

Bán tại các hàng bào chế lớn và gửi mua tại nhà
M. B NAC, Phoenix, số 25 Phố Ferdinand, PARIS

Giúp học thêm tiếng Pháp

CUỐN

HỌC LÀM PHÁP VĂN

CỦA ÔNG

TRẦN-VĂN-THẠCH

Cô-nhơn Văn-chương

Được công chúng hoan nghinh

ĐÃ BÁN ĐƯỢC 2800 CUỐN TRONG 4 THÁNG

Gởi mua nơi:

Imprimerie-Librairie de l'Union

Saigon

PHAI COI CHỪNG ĐỒ GIẢ MẠO

HÃY NÀI CÁI KÝ TÊN: **MIDY**

SANTAL MIDY

(Săn-tan Mi-dy)

Thuốc nầy hiền và tinh hảo để trị bịnh *đau lậu*, mới củ gì đều thần hiệu, (không có dùng thứ Copahu và không cần thục).

Mỗi hoàn bọc đều có đóng hiệu **MIDY.**

Buôn bán lỗn số, 8, Đường Vivienne, Paris.
Trong mấy nhà Thuốc.

ĐOẢN-THIÊN TIỂU-THUYẾT

Lộng giả thành chơn

(Tiếp theo)

Quan huyện thấy vậy thì biết rằng thiệt quả Tiền-Thanh là người bình lẽ quân-tử rồi, trong lòng rất đỗi khen thầm, bèn kêu Cao-lão mà hỏi rằng: « Nay việc đã lỡ ra như vậy rồi, trong ý ngươi bây giờ muốn gả con-gái cho người nào »?

Cao-ông nói: « Lúc ban sơ thì thì tôi đã chọn được người trúng ý tôi là Tiền-tú-Tài, đến sau con-gái tôi cũng đã làm lễ động-phòng hiệp-chủa với Tiền-tú-Tài rồi; tuy là va chàng khi ám-thất, và với con-gái tôi tuy chưa có tình chồng vợ, song cũng đã là nghĩa vợ chồng rồi; nếu nay mà ép con-gái tôi phải về cho họ Nhan, thì chàng những là tôi không muốn mà thôi, con-gái tôi nó cũng không muốn ».

Quan huyện nói: « Lời ấy rất hiệp ý ta ». Tiền-Thanh liền từ chối rằng: « Thiệt, tình là tôi vì công chúa chàng vì tư, nếu đem nàng ấy mà gả cho tôi, thì tế ra cái lòng ngay thót của tôi, trong ba đêm mà áo không mỡ giải đó chẳng là mất hết đi chăng? Thiệt tôi không dám chịu chỗ phải mang tiếng bêm nghi như vậy đâu ».

Quan huyện nói: « Nếu ngươi không chịu, thì trong hai bên ngươi đã qua sang thay thế cho anh-em mà gặt gánh ngươi ta, làm việc trái lẽ, ắt sẽ quan ngại cho cái dường tương-ai của ngươi lắm đó; ngươi không được cái ta, nay ta làm thành tựu cho ngươi, ấy là ta có ý che đậy chỗ lỗi lầm của ngươi đó; huống chi cái tâm-tích của ngươi, ai ai cũng đã rõ biết hết rồi; còn bây giờ dây thì bên nhà gái lại tình cảm ý nguyện thì còn có cho nào ta cho bên nghi? Ngươi chớ có quá khiêm, hãy nghe lời ta mà đoán ». Nói rồi liền bước bút ma phê rằng:

« Cao-Toản gả con lấy chồng, ấy là thường lẽ, Nhan-Tuấn mượn « người làm mình mới thiệt ấy vậy; « Đông-sàng đã chọn được rể hiền, « ai dè đem ngựa mà đổi trâu, Tây-« lân đâu có trách tiếng chi, rốt cuộc « cũng khó chi dễ ma nói nó. Ice « (nura); hai lược qua song, chàng « nhượng truyền thơ Liễu-Nghị; ba « đêm cầm duốc, kem chi cách bích « Văn Trường. thân Phong-bá làm « mai, đẳng Thiên-công tác hiệp, « ga-lanh sánh rể lịch, cả hai đều « được lện nghi; muốn vợ không « được vợ, mình làm trái thì mình « phải chịu.

« Con-gái gọ Cao đoan về cho gả « bọ Tiền, chàng cần phải làm lễ « hoa-chúc chi nữa; Nhan-Tuấn đã « chúng nên bây cuộc gặt gồm lắc « trước, lại cũng chàng được đành « đẹp người lúc sau; nay việc làm « đã chẳng xứng, nên ta cũng tạm « tha cho khỏi tội-trách; còn những « sổ-phí tốn hao về việc dám cưới « ấy, thôi thì cũng như giúp cho « Tiền-Thanh mà chuộc cái tội danh « đáp; duy có Vưu-Thanh, qua lại « mấy phen bày cuộc gạt gẫm mơ-sanh « ra chuyện, nên phải trường phạt nặng « nề mà răng chung ».

Phê đoán xong rồi, liền nạt kẻ tả hữu vệ Vưu-Thanh xuống đánh ba chục cây rồi đuổi ra lập tức. Cao-ông và Tiền-Thanh đều bái tạ quan huyện mà lui ra; duy có Nhan-Tuấn mặt mày sầu sượng, xấu hổ muôn phần, nếp phải cúi mặt chịu lỗi ra về một nước. (*Thiệt là tột nghiệp, mà cũng đáng kiếp. Tại mi không biết xét phận: đã là cóc, còn đòi ăt giuói*).

Khi Cao-ông ra khỏi huyện-nha rồi bèn mời Tiền-Thanh trở xuống thuyền mình ngồi lại chuyện trẻ, rồi lại nói rằng: « Nếu hiền-tế mà không được tại-mạo kiêm toàn, làm cho quan trên cũng kinh mến, thì con-gái của lão-phu nầy chẳng khỏi gả cho kẻ phi-nhân rồi; nay lão-phu muốn với hiền-tế hiệp với con-gái của lão, trở lên nhà lão nghỉ ngơi ít ngày, rồi sẽ trở về quê-nhà, cho con-gái của lão ra mắt chàng và bên chồng; chẳng hay hiền-tế ý nghĩ thế nào? »

Tiền-Thanh nói: « Tôi không có nhà cửa chi, cha mẹ đều mất sớm, chỉ còn có một tên lão-bộc mà thôi ».

Cao-ông nói: « Nếu vậy thì hiền-tế cũng nên về ở với lão cho xong, lão-phu sẽ châu cấp cho hiền-tế ăn học cho thành danh chẳng có cùng chi mà ngại ».

Tiền-Thanh nói: « Nếu được như-ngã có lòng chiếu cố như vậy, thì tiểu-tế rất thâm cảm tạnh được lắm đó. Rồi đó Tiền-Thanh liền cho kêu tên lão-bộc, (*đây tớ già*) khiến dọn đồ nghiễn bút sách vở của mình, đem hết xuống thuyền, theo về ở với bên quê vợ.

Đêm ấy lui thuyền, qua ngày sau về đến Tây-san. Những người ở trong núi ấy nghe việc như vậy, thảy đều đồn đải với nhau, lại thấy Tiền-Thanh gìn lòng trung-hậu như vậy, ai ai cũng kính phục yêu vì, lui lui tới tới liền xi, lấy làm vui vẻ.

Đến sau Tiền-Thanh thi đỗ, làm quan vinh hiển trọn đời, vợ chồng Cao ông lấy làm khoái chí, đẹp mặt nở mày, vậy mới cái công kèn rẻ. Còn hai vợ chồng ở với nhau rất nên đầm ấm, sanh con đẻ cháu đông dãy; roi đến một nhà Thọ hương thế đại.

CHUNG

N. B. — Ngày mai kỳ-giả sẽ thuật chuyện một người hiếu-nữ cho độc-chư-tôn lãm thức.

IMPRIMERIE DU LỤC-TỈNH TÂN-VĂN
Directeur Propriétaire: NGUYỄN-VĂN-THIẾT.
47, Rue Lucien Mossard — SAIGON

TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES
Le Gérant: LÂM-VĂN-NGỢI

Thuốc 2176
11 octobre 32

XÀ-BONG
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Quí Bà, quí cô muốn giữ gìn da mặt cho mịn màng, xinh đẹp; khỏi sợ mụn và tàn nhan. Thì có chi cho bằng dùng « *Xà-bong Vệ Sanh* » của Nhị thiên Đường ở tại *Cholon* đường Canton số 47, mà rửa mặt mỗi ngày. Nè! có em nhỏ, dùng *Xà-bong* nầy mà tắm thì chẳng hề sanh ghẻ chốc, lại trắng trẻo dễ thương; dùng mà giặt đồ thì cám màu không phai lợt.

Vật quí khó tìm. Quí bà quí cô nên lưu tâm chỗ đó.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
47 -:- RUE DE CANTON -:- 47
CHOLON

AGENCE IMMOBILIÈRE DE L'INDOCHINE
211 213 Rue Catinat et Angle Rue d'Espagne
-:- SAIGON -:-
Téléphone : 888
CORRESPONDANCE INTERNATIONALE
A. I. D. L. I.

MUA BÁN — Nhà cửa, vườn tược, ruộng nương, đất cát, nhà vườn, phố, hãng buôn — cho mướn nhà vườn, nhà ở phố, gia đủ hạng tại Saigon, Dalat, Cap Saint-Jacques v. v. — Cho vay cách giản tiện có thể chưn. — Lãnh cai quản nhà cửa. — Lãnh cai quản vườn tược. — Lãnh kiểm soát vườn tược. — Đòi chác và giao thông

Xin hãy do nơi bà DE LA SOUCHÈRE.

THUỐC NHỨC ĐẦU
ASPIRINE
DES
USINES DU RHONE

CHỮA KHỎI :
NHỨC ĐẦU
BỆNH CẢM
BỆNH GHÍP
CÁC CHỨNG ĐAU NHỨC

Thuốc nào tự nhận là công hiệu hơn cũng chớ tin

NHẬN KỸ TÊN HIỆU
"USINES DU RHONE"
mới chắc là được thuốc bào chế tinh sảo và công hiệu

1907

NGƯỜI TA MẤU GIÀ LÀ BỞI KHÔNG HAY SĂN SÓC
Muốn đặng trẻ hoài xin cứ
Sẹp đi thì nên dùng thường thử
CREME SIMON
Danh tiếng đã nổi khắp hoàng-cầu và đàn bào khắt sự hiệu-qua không hề nào dám sánh.
Thứ *Crème* nầy làm cho da trở nên mịn màng, trắng trẻo, nỗ nang ẻ tránh khỏi sự chăm chích của ong giọc trưng, nước da lại rõ nên tươi tốt lịch sự vô cùng.
Phấn và *Sà-Bông Simon*
PARIS

Y-KHOA TẤN-SĨ
TRẦN-VĂN-ĐỐC
Chuyên trị bịnh con nít
91, Đường Verdun. — SAIGON
GIỜ COI MẠCH : Sớm mai : Từ 9 giờ tới 11 giờ
Buổi chiều : Từ 3 giờ tới 5 giờ
Càng cớ đi chữa bịnh lại nhà nếu thân-chủ nào cớ đến trước.

Enterobyl
ÂNG-TÊ-RÔ-BI-LỜ
THUỐC CHỮA LÁ GAN

Mỗi sáng uống 2 muỗng nhỏ (muỗng cà-phê) thuốc bột nhỏ pha vào nước lã.

Thiếu chất ở lá gan.....
Bịnh táo kết — Bịnh gầy mòn.
Bịnh ngoài da.....
Bịnh ở các xứ nóng.....

E. BEAUSSY, là quan dốc-tơ khoa vật lý, tốt nghiệp trường cao-đẳng Nguyên-tắc đầu coi các công-việc thực hành ở đại học môn thuốc, số 66, Rue Nationale LILLE (France)

BÁN TẠI KHẮP CÁC HÃNG BÁO CHẾ TÂY

Trigon : Pharmacies MUS, SOLIRÈNE, BARBEROUSSE, SARREAU, FRANCO-ANNAMITE

Thuốc mới bài, uống vào lỗ miệng, trị
BỊNH TIỀM LA
Uống thế khỏi chích thuốc

SIGMARGYL
Laboratoire Chimiothérapique, 2 Place du Théâtre Français, PARIS, et toutes Pharmacies.
A Saigon : L. SARREAU, Pharmacie Normale, J. MUS, Pharmacie Centrale.

CỨ GIỮ GÌN THẬN-KINH THÌ LẠI MẠNH NHƯ XƯA

Khi ai đau thận nên mau ngay một hộp THUỐC VIÊN FOSTER, bịnh sẽ khỏi ngay, lại sẽ làm việc dễ dàng. Và nếu ai nước đâu, chóng mặt, mất ngủ và đau nhức khó chịu, chỉ có THUỐC VIÊN FOSTER chữa khỏi thôi. Thuốc ấy đã có danh rất công hiệu cho các bịnh sau nầy :

Đau lưng	Nước tiểu đục	Có cặn trong bàng
Bịnh thấp	Sưng bàng quang	quang.
Đau gang	Quá lợi tiểu	Huyết xấu sinh
thắt hưng	Sưng mắt-cá chơn	mước tiểu vân

Một Hộp 8fr.50 — *PILULES FOSTER* — Hai Hộp 14fr.85

CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG

Bán tại các hãng bào chế lớn và gần mọi tại nhà
H. BUNAC, Pharm. 26 Rue Ferdinand, PARIS

TÌ-VỊ ĐƯỢC LÀNH MẠNH
NHỜ THUỐC BỘT
CỦA ÔNG TẤN-SĨ Y-KHOA
POUDRES DE COCK

Quí ông, quí bà bịnh ăn bịnh uống, tiêu hóa chậm trễ khó nhọc, nặng bụng hay là ngán tức, sau khi ăn cơm rồi chăng? Quí ông, quí bà hay ưa chua xót, nhức đầu chóng mặt, hay ngáp, ngủ gục, khi mới ăn rồi lưỡi đóng trắng hơi thở hôi thối thúi miệng, sình bụng không?

Quí ông, quí bà ăn uống không tiêu, bắt bơn đa, buồn mửa, khi thì thảo da khi thì bón không? Có đau mỏ-ác đau bụng, có mỏi mệt nhọc, thở hảo hển, ban đêm ức tưởi, chêm bao ngủ không được chăng?

Phải nhớ trong trí rằng: thuốc bột Poudres de Cock làm cho quí ông, quí bà hết sự đau đớn ấy và các chứng bịnh nó làm cho quí ông quí bà chịu nhọc cả đời, vì thuốc bột *POUDRES DE COCK* làm cho tì vị hườn lại như cũ rất mau. Uống thuốc bột *POUDRES DE COCK* ăn cơm ngon, vật thực nào nó tiêu hóa cũng dễ, ngũ tạng lục phủ tim, dầu, óc, gan, thận, phế phủ được thông đồng, tinh thần trăng kiện mạnh mẽ, vui vẻ. Quí ông, quí bà ai ai cũng đau tì-vị, vậy thì uống thuốc bột *POUDRES DE COCK* vì nó để mà trị bịnh ấy.

Thuốc bột *POUDRES DE COCK* đựng trong hộp, thiết để bán trong các tiệm thuốc tốt và tại chỗ bào chế ở thành *JEUMONT*, tỉnh Nord.

Feuilleton nº 10 — TRINH-THÁM TIỂU-THUYẾT

GƯƠM XANH MÁU ĐỎ

Dịch-giả : TRẦN-TRỌNG-HẠP.

HỒI THỨ HAI

Trần-tú-Cầm bị giết oan trong Khương-chang-Anh nghe báo thất kinh

Tiếp theo

Chung-Anh đáp: Đại-ca quên rồi sao..... để tiểu-đệ nhắc chuyện lại cho Đại-ca được biết, lúc tiểu-đệ tới nhà Đại-ca mượn sách, Đại-ca đương cầm một tấm hình nàng gái trong tay, thế mà Đại-ca giấu tấm hình đi, lại nói gạt là bổn tiểu-thuyết, nay tiểu-đệ thấy tấm hình ấy đã rõ, không phải khám phá được cái ẩn bí-mật của Đại-ca hay sao? Tấn-Khanh nghe nói ngỡ ngàng, còn làm thinh ngồi sống. Chung-Anh lại nói tiếp rằng: Hảo sắc là thông bịnh của nam-nhi, chẳng ai không có tình luyến ái, nhưng ái tình biết chỗ phải quấy, đối với chúng-nhơn chẳng hổ thẹn trong lòng, nếu lợi dụng ái tình mà không biết phải quấy làm sao, thời đối với chúng-nhơn có lòng hổ thẹn, tiểu-đệ thêm ghét những người giả nghiêm trang ngoại mạo, mà bề trong như con quỉ hảo dâm, nay luyến ái cô đào nầy mai luyến ái á liễu kia, chẳng có tình chuyên nhứt với ai biết thấy, người thế ấy gọi bằng bạc-hạnh, chẳng phải bực hiền-nhơn đối với ái tình, không phải tiểu-đệ dám bao biếm Đại-ca, vẫn muốn làm một bài bọc cho bạn thanh niên ở trong tình-trường vậy.

Tấn-Khanh nghe nói trúng bịnh dường như bị một cú thiệt đau, chàng ta thở ra một tiếng rồi, bèn xin lỗi Chung-Anh mà nói: Không giấu chi Hiền-hữu, tôi có làm quen một nàng Thiếu-nữ đã lâu, nàng kia là con gái của Huỳnh-tâm-Nông, bề tài sắc ít ai sánh kịp, Tấn-Khanh mới nói tới đó, Chung-Anh lật đật tiếp rằng: Tôi biết rồi..... tôi biết lai-lịch của nàng kia rồi.

Tấn-Khanh đáp lại rằng: Châu ôi! lai-lịch của nàng kia, làm sao Hiền-hữu biết được, quả như Hiền-hữu biết thật, thời Miễn-hữu thuật chuyện nàng mà nghe?

Chung-Anh ung khẩu nói: Phụ-thân nàng kia là Huỳnh-tâm-Nông, lúc trước làm Tri-huyện tại Nghi-hưng huyện-hạt, ông ta chỉ sanh một gái, đặt tên là Bích-Hà, nàng kia tài mạo khác thường, năm nay đáng mười bảy tuổi, tiểu đệ nói sơ qua lai-lịch của nàng như thế, phải vậy không Đại-ca?

Tấn Khanh cười lạt rằng. Hiền-hữu nói đúng sự thiệt, chẳng làm lỗi chút nào, nhưng tôi lấy làm lạ kỳ, không biết sao Hiền-hữu biết rõ lai-lịch của nàng kia như thế?

Chung-Anh nói: Đại-ca không nhớ sao, bởi vì Đại-ca mách bảo cho tiểu-đệ hay, cho nên tiểu-đệ biết lai-lịch của nàng Bích-Hà làm vậy.

Tấn-Khanh đáp: Hiền-hữu nói chiêm bao chi vậy, tôi mới nói sự nàng kia lần nầy một, chớ ngày trước tôi không mách bảo sự nàng với Hiền-hữu bao giờ.

Chung-Anh nói: Đại-ca nhớ lại thử coi, mấy bài thi của Đại-ca gởi cho nàng Bích Hà, tiểu-đệ thuộc lòng hết cả, nếu Đại-ca không mách bảo cho tiểu-đệ biết, có sao tiểu-đệ hiểu được mấy bài thi nầy?

Tấn-Khanh nghe nói nghĩ chi một lát, rồi vỗ ghế một cái mà nói: Phải rồi, phải rồi..... tôi có viết hai bài thi gởi cho Bích-Hà, còn để trong cuốn sách giấu kỹ, chẳng ngờ Hiền-hữu mượn cuốn sách ấy, lượm được hai bài thi của tôi rồi.

Chung-Anh hỏi: Tiểu-đệ xem hai bài thi đã rõ, biết Đại-ca muốn lì bẹt nàng Bích Hà, nguyện nhơn chỗ đó làm sao, xin Đại-ca giải rõ?

Tấn-Khanh đáp: Từ ngày tôi quen biết nàng Bích-Hà, hai đàng thường bàn luận văn-chương thi-phú, tôi đối đãi nàng là Nữ-bằng-hữu, chẳng có tình ý khi rọ như ai, song Bích-Hà là gái hữu tình, cứ to nhỏ với tôi, về chỗ luyến ái, tôi cảm tình không nhỏ cự tuyệt, cũng có lòi nguyện ước với nàng, ngặt vì Phụ-thân nàng lấy sự kén rể làm lòng, muốn gả nàng cho một vị Tân-lang thi đỗ Tấn-sĩ, gia phép ong theo thói-tục chẳng cho con ông ty do kết hôn, về lại nàng Bích-Hà có tánh cổ quái khác đời, sự giao tiếp với nàng đã lâu, thế mà nàng kia luyến ái tôi hoài, cứ gởi thơ trách tôi phụ bạc, cực chẳng đã tôi viết hai bài thi để sẵn, đặng gởi lại cho nàng Bích-Hà, chẳng dè hai bài thi ấy lọt về tay Hiền-hữu rồi, tôi phải nói hết sự tình cho Hiền-hữu đặng rõ.

(*Mai tiếp*).

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

Công-ty hữu hạng vốn 250 ngàn đồng

54 & 56, *đường Pellerin*. — SAIGON

Dây thép nói số 748 — Tên dây-thép: **CRÉDITANA**

— Nhận lãnh tiền gởi không hạng-kỳ hiệu là « *Comptes Courants de chèques* » bằng *bạc Đông-Pháp* hay là *tiền quan Lang-sa*, sanh lời ba phần trăm (3%) mỗi năm.

— Nhận lãnh tiền gởi có số « TIẾT KIỆM » bằng *bạc Đông-Pháp* hay là *tiền quan Lang-sa*, sanh lời đặng bốn phần trăm (4%) mỗi năm. Số nầy để cho người tiền tặng. Rút ra khỏi phải cho hay trước và *chỉ rút tại tiền* mỗi số bao nhiêu cũng nhận.

— Nhận lãnh tiền gởi có hạng kỳ hiệu là « *Dépôts Fixes* » cho lời năm phần trăm (5%) mỗi năm, nếu gởi một năm trọn. Khi nào sự xin rút ra trước hạng-kỳ cũng đặng, nhưng mà tiền lời lãnh ba phần tư (3/4) mỗi năm, cũng như bạc gởi không hạng-kỳ vậy, tính từ ngày gởi cho tới ngày rút ra.

— Mua bán ngân phiếu (chèques) và lãnh gởi tiền qua Đại-Pháp theo tàu thơ hay là bằng dây-thép.

— Lãnh trả bạc tháng cho học-sanh Annam đương du-học bên Tây.

— Cho vay đặng giúp học-sanh muốn đi học thêm bên Pháp hay là Ngoại-quốc (Về cách thức cho vay, xin qui Đồng-bào đến thương nghị với Việt-Nam Ngân-Hàng).

— Cho vay có người đứng bảo lãnh chắc chắn và có đủ bảo-chứng hiệu tại đó.

— Cho vay ở ngoại-quốc về hàng-hóa nhập cảng.

Công-ty VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG sẵn lòng mà chỉ cho qui đồng-bào biết rõ về công việc Nhà-hàng hay là bán buôn.

HUỲNH-ĐÌNH-KHIÊM, *Danh-dự Hội-trưởng*,
TRẦN-TRỊNH-TRẠCH ✡, *Phó Danh-dự Hội-trưởng*,
TRƯƠNG-TẤN-VỊ ✡, *Chánh Hội-trưởng, Hàn Trị sự*.
NGUYỄN-TẤN-VĂN, *Quản-lý Hành-sự*.
NGUYỄN-HUỜ-ĐỨC, Docteur **TRẦN-NHỰT-LAN**, J. B. **NGUYỄN-TRUNG-VINH**, P. **NGUYỄN-VĂN-THƠM**, **NGÔ-TRUNG-TÍNH** và **VÕ-HÀ-THỊ**, *Quản-lý*.

Phán-định Tổng-lý: **P. LÊ-VĂN-GÔNG.**

VIN TONIQUE & BI-NUTRITIF
Du Docteur **RIF**

Vệ-sanh TỪU *của Dược-sư* RIF *chế ra*

Thứ thuốc rượu nầy là vị đại bổ gân cốt cùng là trau luyện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Nhứng kẻ tuổi cao khí lực suy giảm với thấy ngày xuân đã thảo mồn, hễ uống rượu nầy vô, thì ắt đặng cải lão hoàn đồng mặt mày tươi tốt coi như trẻ, lại mạnh hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, dân bà mắt máu, có huyết bạch, có chửa, nhứng kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẻ lắm bớt, da mặt đỏ sáng, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây đường Marins số 190-192, Cholon.

Dépôt Pharmacie Franco-Chinois **190-192, Rue des Marins, Cholon.**

Adresser-vous
Imprimerie de l'Union
Là NGUYEN-VAN-CUA
57 rue ... Saigon

TIÊU ĐỘC — PHÁT HÃN

TRỪ TIỆT BỆNH NGỨA — HẮC-LÀO TIỆT ĐỦ V. V.

TA LOC

Máu ta bằng thuốc

SAN-SỜ-PA-RAY

PA-RI-DI-EN-NỜ

(*Salsepareille Parisienne*)

Thuốc chuyên-môn rất công-hiệu để chữa bệnh ngoài da

Bán tại khắp các hãng bào-chế tây — **THANH LƯƠNG** — Bán buôn tại số nhà *8, rue Vivienne PARIS*

Chocolat NESTLÉ

Chẳng những là đồ để tráng miệng quí, mà nó cũng là một món ăn bổ khoẻ.

Chocolat *NESTLÉ*

CÔNG-DỤNG THUỐC VIÊN PI-LUIS-I'Ơ PANH KỜ

(PILULES PINK)

RẤT THẦN HIỆU ĐỂ CHỐNG LẠI SỰ YẾU MỆT CỦA CÁC CƠ THỂ

Thuốc *PILULES PINK* sinh nhiều máu tốt và tẩm nhuận các cân tủy ; thuốc nầy làm cho hết đau, làm cho cầu nước trong dạ dày chứng rỉnh, và giúp sức mạnh cho các công việc của các cơ thể.

Cho nên thuốc *PILULES PINK* thật là thứ gọi là thuốc đại thần hiệu để chữa bịnh thiếu máu, bịnh [illegible] bịnh gầy mòn, các bịnh trẻ thì lớn sổ và bịnh trở về già, bịnh đau đầu, bịnh [illegible] bịnh nhức đầu, bịnh làm lực mỏi mệt.

PILULES PINK — CONTRE LES MAUX DES PERSONNES

Thuốc PILULES PINK [illegible] tại khắp các hãng bào-chế tây

MANUFACTURE SAIGONNAISE
DE
CARREAUX & MOSAIQUES

Maison fondée en 1909
rue d'Arras et Lucien Lacouture
CHODUI — SAIGON

E — Marque déposée

Gạch bông tốt thượng hạng, nhiều kiểu mới rất xinh đẹp làm bằng Xi-măn đủ thứ màu và các vật dùng đều ở Pháp-quốc lại.

Xin mời qui vị đến xem, kiểu gạch bông mới bày, đẹp lắm. Giá bán hạ xuống rất nhiều. Xin viết thơ hỏi bản giá mới Bổn-hiệu sẽ gởi cho.

Dây thép đã lắc: (*Adresse Télégraphique*) MASACANO. SAIGON

VỎ RA THONG THẢ
hãng ở đường Lucien Lacouture. — Chodui.
gần trại linh tập Ô-ma.

DẦU "*CRÉSYL*" THIỆT
và sự hiệu nghiệm chắc chắn đã thử theo cách bác học, có một mình đầu hiệu :

CRESYL-JEYES

ĐỂ TẨY TRỪ BỊNH OẠN — LÀM HẾT HƠI ĐỘC ĐỊA — HẾT MÙI HÔI HẨM
PHÒNG NGỪA BỊNH OẠN (sinh-nghiệm thật, không lí bịnh giả-trời, chiêm-chiêm, chi-lấp, ra dịch thu vệt.
THIỆT HỮU ÍCH trong vỏ thuốc đặc, đã đóng mà rồi, rầy nhà cần khải độc-địa, đã dầy trong đồng hai, đất bán lấy cho khỏi độc quá.
KHÔNG CÓ CHI LINH NGHIỆM BẰNG mà trừ các vật thu độc, trùng ra, mụn, mòng, tế-chất, gián mất và nhiều-muỗi

Cả mọi mình thử dầu "*CRÉSYL-JEYES*" đặng trọn trừ bốn hôi hám mà thôi. Hãy chừa lấy hộp, nội 2g hoặc sau không nhắc hiệu "*CRÉSYL-JEYES*"

THỨ THUỐC HOÀN BỌC HIỆU

MORRHUOL CHAPOTEAUT

MO-RU'-ON SA BÔ-TÓ

Hay hơn *dầu gan cá* làm cho khi uống khỏi nhôm.

Nó là một vị thiên hạ hay dùng trị *ho gió, ho lao, ho tồn.*

Một cái thứ tại đường Vivienne Paris, môn bài số 8.

Elixir tonique ANTIGLAIREUX
du Dr GUILLIÉ

Là thuốc bổ mệt-tiêu đã nổi tiếng từ một trăm năm mươi (từ năm 1772) để trị các bịnh do

Một nỗi xã Đờm dãi

sinh ra, nhứt là

các bịnh ở Gan, ở Dạ dày (bao tử) ở ruột, ở thận, các bịnh động huyết, bịnh ngã nước, Sốt, Tê-thấp.

Phải nhìn kỹ tên kỷ

G. ROCHER, [illegible] chuyên môn
PARIS, 32, Rue de Grenelle
Bán ở các [illegible]

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU

VICHY CÉLESTINS

UỐNG TRỪ LÀNH CÁC CHỨNG :

Nhức xương cốt, bịnh hay mắc đái, đau mình nhức gân, đá, lợn cợn cò cát, đau lác-léo

CÁC VỊ SẴNG HIỆU VICHY-ÉTAT

SEL VICHY-ÉTAT — Điểm vị rut lấy trong nước mạch chỉ rủ đổ pha lấm ra nước suối, đặng hai ba liều, khi ăn rồi thì để tiêu tạng

PASTILLES VICHY-ÉTAT

COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT — Để cho mỗi người làm ra nước mạch hai đứa, uống cho ăn mau tiêu.

COI CHỪNG LẤM BỠ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC